

تأثیر آموزش زبان انگلیسی بر اعتماد به نفس فراگیران

یحیی عظیمی طبس

کارشناسی آموزش زبان انگلیسی ، دانشگاه آزاد اسلامی واحد زاهدان

Yahyaazimi225@gmail.com

۰۹۱۵۷۷۱۸۴۹۱

چکیده :

اعتماد به نفس از بنیادی ترین بخشهای شخصیت انسان است که بر تمام جوانب زندگی فرد نفوذ دارد . افرادی که دارای اعتماد به نفس بالایی هستند، درکار، تحصیل و زندگی موفق بوده، نقاط ضعف و قوت خود را می دانند و راههای رسیدن به موفقیت را به سرعت طی می کنند. این پژوهش با هدف بررسی تأثیر آموزش زبان انگلیسی بر اعتماد به نفس فراگیران و به روش توصیفی – تحلیلی انجام شده است . حقیقت چند لایه ای بودن کلاسهای زبان انگلیسی و تأثیر آن بر احساسات، عواطف و نگرش زبان آموزان بسیار حائز اهمیت است و بطور خاص می توان گفت آموزش زبان انگلیسی بر روی خودپنداره و اعتماد به نفس زبان آموزان تأثیر بسزایی دارد . تمرین و تسلط به این زبان، بهترین راه برای غلبه بر احساس ناامنی و صحبت کردن آسان با سایر افراد است .

واژگان کلیدی: آموزش زبان انگلیسی ، اعتماد به نفس ، دانش آموزان

مقدمه

دوره جوانی و نوجوانی به سبب بروز مسائل خاص، با نوعی سردرگمی همراه با کاهش اعتماد به نفس، خود کم بینی و خود پنداره منفی همراه با احساس خشم و پرخاشگری همراه است که سبب کاهش فعالیت ها می شود. بنابراین توجه به نقاط مثبت، تقویت اعتماد به نفس و احساس خودباوری و خود ارزشمندی از مهمترین کارهایی است که بزرگان دین و علمای تعلیم و تربیت به آن توجهی خاصی دارند. (نظری و حسین پور، ۱۳۸۸) اعتماد به نفس از جمله عوامل تاثیرگذار بر انگیزه تحصیلی دانش آموزان می باشند و نقش مؤثری در تکامل و موفقیت فردی، تحصیلی و اجتماعی دانش آموزان ایفا می کنند. اعتماد به نفس به این معنی است که دانش آموز به خود و توانایی‌هایش اعتماد داشته باشد و بداند که مهارت کافی برای پیشرفت درسی را دارد. یک دانش آموز اگر به توانایی‌های خود اعتماد نداشته باشد، انگیزه ای نیز از شرکت در فعالیت های کلاسی نداشته و لذا از قدم برداشتن در مسیر پیشرفت خودداری می کند و آن گونه که باید با معلم و مدیر مدرسه هماهنگ نخواهد بود.

برای انجام هر کاری فرد آن را به همان گونه که باور دارد انجام می دهد. هر وقت که درباره ی خود و آینده مثبت فکر کند و امید داشته باشد، کارش را به نحو احسن انجام خواهد داد. وقتی انسان امیدوار باشد برای خواسته ها و زندگی خود ارزش قایل می شود و این ارزش ها را در تمامی موارد زندگی بیان می کند و نیروی انگیزه را در خود زنده نگه می دارد. اگر شخصی در کاری و موقعیتی ضعیف، نا پخته و بد عمل نماید دلیل آن دید منفی نسبت به آن موقعیت می باشد. امیدواری و خوش بینی باعث می شود تا افراد تجربه های مثبت و خوب خود را باز شناسند و نقش آن ها را در افزایش و ارتقای احترام خود و عزت نفس و اعتماد به نفس باز شناسی کنند و با اتخاذ موضعی فعال زندگی خود را شخصا شکل دهند، نه این که هر آنچه به سرشان می آید به گونه ای منفعل بپذیرند، این شیوه ی تفکر ماست که کیفیت زندگی مان را تعیین می کند. داشتن افکار بدبینانه و منفی نسبت به خود و آینده ما را تبدیل به فردی می کند که هیچ کنترلی بر محیط و یا رفتارهای مخرب خود ندارد. لذا شناخت و تقویت این موارد یعنی؛ تفکر مثبت، کنترل تفکر منفی، احساس داشتن صلاحیت برای خوشبختی، حرمت نفس و خودبینی، باامید و اشتیاق به آینده نگرستن، داشتن هدف مشخص و .. همه ی اینها در فرد نیرویی به نام انگیزه ایجاد می کند تا عاملی برای پیشرفت و موفقیت شود. یکی از عوامل موثر بر تقویت اعتماد به نفس در دانش آموزان می توان به یادگیری مهارت های نوین اشاره کرد. آموزش زبان انگلیسی از جمله این مهارت های نوین است.

زبان توسعه یافته ترین ابزار فکری است که برای برقراری ارتباط بین انسان ها و جوامع انسانی به کار گرفته میشود. گرچه با ابزارهای دیگری مانند علایم، هنرهای بصری همچون نقاشی و مجسمه سازی نیز می توان ارتباط برقرار نمود، اما انتقال مفاهیم پیچیده ذهنی به ساده ترین و کاملترین شکل ممکن فقط از طریق زبان نوشتاری و گفتاری ممکن است. طی سالیان اخیر یادگیری زبان انگلیسی به عنوان یک زبان واسطه در بین بسیاری از مردم جهان، در ارتباط تنگاتنگ با نیازهای ارتباطی آنها مورد توجه خاص مراکز آموزشی می باشد. امروزه دانستن زبان انگلیسی به عنوان زبان مشترک، یک ضرورت به شمار می آید، زیرا در اینصورت می توان در تجربیات مردم دنیا سهیم شد و دانش خود را به روز نگه داشت. گسترده تر شدن ارتباطات بین کشورهای مختلف جهان از یک طرف و پیشرفت وسایل ارتباط جمعی و ظهور مفهوم دهکده جهانی از طرف دیگر، نیاز به زبانی مشترک برای برقراری ارتباط را بیش از پیش ضروری می سازد. بنابراین، با توجه به اینکه تعامل با جهان از طریق گلوگاه این زبان مشترک امکانپذیر است، یادگیری زبان انگلیسی از اولویت ویژه ای بین مردم دنیا برخوردار است و دانستن آن یک ضرورت به حساب می آید و این ضرورت بیش از همه متوجه مراکز آموزشی کشور است. (مقصودی، ۱۳۹۰)

تقی پور (۱۳۹۲) در پایان نامه کارشناسی ارشد خود به بررسی تاثیر شرکت در کلاس های زبان انگلیسی بر خودپنداره و اعتماد به نفس زبان آموزان ایرانی پرداخته و نشان داد « میزان خودپنداره زبان آموزان سطح مبتدی بطور چشمگیری افزایش یافت اما در خودپنداره زبان آموزان سطح پیشرفته تفاوت چندانی مشاهده نشد. در خصوص اعتماد به نفس، این ویژگی در زبان آموزان هر دو سطح تفاوت قابل توجهی نداشت. فقط در زیر گروه اعتماد به نفس اجتماعی، تفاوت قبل قبولی در میان زبان آموزان سطح مبتدی مشاهده شد و اعتماد به نفس اجتماعی آنان افزایش یافت. بنابراین با توجه به نقش مهم مدرسان کلاسهای زبان انگلیسی و ویژگی های ناب این کلاسها، باید بستری فراهم شود تا مدرسان آموزش های لازم را دریافت کنند و پتانسیل های بالقوه کلاسهای زبان انگلیسی بطور واقعی و عملی فراهم شود. »

خیری و همکاران (۱۳۹۵) در تحقیقی به مطالعه تغییرات انگیزش پیشرفت و خودپنداره به واسطه یادگیری زبان دوم (زبان مورد مطالعه: انگلیسی) پرداخته و نتیجه گیری کردند « آموزش زبان انگلیسی به عنوان یک زبان خارجه می تواند بر بهبود خودپنداره و افزایش انگیزه پیشرفت افراد موثر باشد. »

یافته های پژوهش رخشان (۱۴۰۰) در بررسی اثرگذاری علم زبان انگلیسی بر عزت نفس دانش آموزان دبیرستان های شهر یاسوج نشان داد « تفاوت میانگین های دانش زبان انگلیسی در بین دانش آموزان دبیرستان های شهر یاسوج از نظر آماری معنادار است، اما تفاوت میانگین های عزت نفس به لحاظ آماری معنادار نیست. همچنین تاثیر متغیر دانش زبان انگلیسی بر عزت نفس معنی دار است. تعامل دانش زبان انگلیسی و رشته تحصیلی و تاثیر هم زمان این دو متغیر مستقل بر متغیر وابسته همچنین تعامل بین دانش زبان انگلیسی و رشته تحصیلی و تاثیر هم زمان این دو متغیر مستقل بر متغیر وابسته عزت نفس، از نظر آماری معنی دار نیستند. »

روش شناسی

پژوهش حاضر با استفاده از روش توصیفی و با اتکا به منابع کتابخانه ای به بررسی تأثیر آموزش زبان انگلیسی بر اعتماد به نفس فراگیران پرداخته و با توجه به روش پژوهش، جامعه آماری پژوهش شامل کلیه اسناد، مدارک و منابع مرتبط با موضوع مورد بررسی می باشد.

بحث درباره یافته ها

امروزه یکی از مهارتهای بسیار مهم و تاثیر گزار در زندگی داشتن اعتماد به نفس می باشد. اعتماد به نفس یعنی شناخت و باور کردن همه توانایی ها و حتی ناتوانایی هایی که فرد به صورت ذاتی و یا اکتسابی دارد. (مظفری و همکاران، ۱۳۸۷) اعتماد به نفس، باور و اعتقاد بدون قید و شرط فرد نسبت به تواناییهای خود و ارزیابی صحیح و دقیق و پذیرش نقاط ضعف و قوت خویش برای مواجه و کنار آمدن با چالش های اساسی زندگی است. (اسماعیلی و طالبی، ۱۳۹۵)

مسئله اعتماد به نفس و مقوله ارزشمندی، از اساسی ترین عوامل در رشد مطلوب شخصیت افراد است. برخورداری از اراده و اعتماد به نفس قوی و قدرت تصمیم گیری و ابتکار، خلاقیت و نوآوری، سلامت فکر و بهداشت روان، رابطه مستقیم با میزان و چگونگی اعتماد به

نفس و احساس خود ارزشمندی فرد دارد. (مرادی، ۱۳۹۸) اعتماد به نفس مقوله ایست که در مستقل سازی نقش مهمی دارد، یعنی اینکه فرد به نیروهای درونی خودش جهت انجام کاری اطمینان پیدا کند و ارزش خود را بداند. (پیغمبری، ۱۳۸۵)

با بررسی اجمالی نظریه های روانشناسان در باره ی رفتار، رشد و تکامل شخصیت انسان مشخص می شود که اغلب روانشناسان با این موضوع موافق هستند که روحیه خود باوری و اتکا و اعتماد به نفس در دوره ای از رشد و تکامل انسان شکل می گیرد که تقریباً سنین کودکی و نوجوانی (۶ تا ۱۱ سالگی) را شامل می شود. (مکتبی، ۱۳۷۲) از وقتی بچه ها پا به دنیا می گذارند، شروع به یادگیری مهارت های مختلف می کنند. این مهارت های زندگی در شکل گیری اعتماد به نفس آن ها نقش مهمی دارد. با بالاتر رفتن سن کودک، تأثیر اعتماد به نفس هم افزایش پیدا می کند. چون موفق بودن و یادگیری تجربه های جدید علاوه بر این که نیاز به اعتماد به نفس دارد؛ خودش هم باعث تقویت اعتماد به نفس می شود. (صادقی، ۱۳۹۹)

از آنجا که اعتماد به نفس بر عملکرد فرد تأثیر زیادی داشته و فرد با اعتماد به نفس موفق و فرد بدون اعتماد به نفس ناموفق خواهد بود، لذا باید اعتماد به نفس را در سنین پایین در دانش آموزان به وجود آورد و آن را تقویت کرد و همچنین باید عواملی که باعث کاهش اعتماد به نفس می شوند را شناسایی و کنترل کرد. داشتن اطلاعات لازم در زمینه علل کاهش، راههای افزایش و مشکلات عدم اعتماد به نفس برای افرادی که در تربیت کودکان و دانش آموزان نقش دارند از جمله معلمان، مربیان مدارس، پدر و مادران الزامی و ضروری است.

وجود اعتماد به نفس در دانش آموزان می تواند آنها را برای زندگی موفق تر در بزرگسالی آماده کند. دانش آموزانی که از اعتماد به نفس خوبی برخوردارند، باور دارند که می توانند به اهدافشان برسند و مشکلاتشان را حل نمایند. آنها نقاط ضعف و قدرت خود را به خوبی می شناسند و می توانند در برابر فشارهای منفی و مشکلات مقاوم باشند. اما دانش آموزانی که از اعتماد به نفس سالم و کافی برخوردار نیستند، اغلب نسبت به خودشان نگرش منفی دارند و در زندگی شخصی و اجتماعی دچار مشکلات عدیده ای می شوند. (حاجی حسنی، ۱۴۰۱) این دانش آموزان در مدرسه گوشه گیر و کم رو هستند و در بازیها و فعالیتهای جمعی و گروهی شرکت نمی کنند یا در هنگام شرکت در این بازیها احساس خوب و راحتی ندارند. در موارد بسیاری مشاهده شده است دانش آموزانی که از اعتماد به نفس ضعیفی برخوردارند، پیشرفت تحصیلی خوبی نیز ندارند. (یاوری و خرم آبادی، ۱۳۹۳)

مزایای وجود اعتماد به نفس در دانش آموزان

داشتن اعتماد به نفس بالا اثرات مثبت زیادی دارد که زندگی هر فرد را تحت تاثیر قرار می دهد.

۱. کاهش ترس و اضطراب

دانش آموزی که دارای میزان خوبی از اعتماد به نفس باشد، از نگرانی های بیهوده دست برمی دارد. او می داند برای هر درس خود باید چه میزان وقت بگذارد تا نگرانی در مورد آن پیدا نکند. همچنین به راحتی می تواند میان مطالعه درس و تفریح، توازن برقرار کند. قطعاً داشتن تفریح سالم باعث ایجاد احساس خوب و انرژی مضاعف می شود و نمی توان از آن چشم پوشی کرد.

این دانش آموزان با تکیه بر تلاش خود، نتیجه خوبی خواهد گرفت و می‌دانند در صورت شکست خوردن نباید ناامید شوند و باید با درس گرفتن از آن، با قدرت بیشتری به مسیر خود ادامه دهند.

۲. حفظ انگیزه

دانش آموزی که از اعتماد به نفس پایینی برخوردار است به اهداف خود ایمان ندارد. او همیشه به این فکر است که اهدافش دست نیافتنی هستند و او توانایی محقق کردن آن‌ها را ندارد. این افکار است که باعث می‌شود او انگیزه خود را از دست بدهد و تلاش را بی‌معنا بداند. در عوض دانش آموزی که از اعتماد به نفس بالایی برخوردار است، می‌داند اهدافش را طبق توانایی‌هایی که دارد انتخاب کرده و در نتیجه به جای پرداختن به افکار مخرب، فقط برنامه‌ریزی می‌کند تا به آن‌ها برسد. او بسیار پر انگیزه است و هیچ‌گاه دست از تلاش برنمی‌دارد.

۳. افزایش پشتکار و سرسختی

شکست برای دانش آموزان دارای اعتماد به نفس بالا، یکی از درس‌های زندگی است. آن‌ها می‌دانند این یک فرآیند طبیعی است و با اعتماد به توانایی‌هایی که دارند با آن مبارزه می‌کنند. کسی که اعتماد به نفس بالا داشته باشد، می‌داند که شکست جزئی از فرآیند پیروزی است و به آن اجازه نمی‌دهد در مسیر رسیدن به موفقیت خللی ایجاد کند. آن‌ها از هر شکست خود درس گرفته و پس از آن با عزم قوی‌تر، پشتکار و سرسختی بیشتر و توانایی بالاتر به راه خود ادامه خواهند داد.

۴. روابط اجتماعی مطلوب

داشتن روابط اجتماعی مطلوب یکی از مهم‌ترین موضوعاتی است که هر فردی به آن نیاز دارد. زمانی که شما دانش آموزی را ببینید که با همسالان خود به خوبی ارتباط برقرار می‌کند، متوجه اعتماد به نفس بالای او خواهید شد. این دانش آموزان به هیچ وجه نگران قضاوت‌های اطرافیان خود نیستند و به برداشت‌های آنان در رابطه با رفتارشان اهمیت نمی‌دهند. به همین دلیل است که خیلی آسان می‌توانند با دیگران ارتباط برقرار کنند. ویژگی دیگر این افراد این است که به خوبی می‌توانند نگرانی‌ها و نیازهای اطرافیان و دوستانشان را درک کنند و به خاطر داشتن این ویژگی به همدلی مهربان برای آن‌ها تبدیل می‌شوند. این همدلی و توجه به احساسات دوستان باعث می‌شوند به شخصیتی محبوب تبدیل شوند که با افراد زیادی در ارتباط هستند. محبوبیت میان دوستان یکی از مهم‌ترین فاکتورها برای داشتن یک روان سالم در دوره نوجوانی است.

عوامل مؤثر بر اعتماد به نفس در دانش آموزان

در ادامه به برخی از عوامل مؤثر بر میزان اعتماد به نفس دانش آموزان اشاره می‌کنیم: (عباسی، ۱۴۰۱)

۱. نقش همکلاسی‌ها

همکلاسی‌ها و به‌صورت کلی همسالان نقش بسیار مهمی را در میزان اعتماد به نفس دانش‌آموزان دارند. مقایسه اجتماعی به کرات در مدارس صورت می‌گیرد و دانش‌آموزان خواه و ناخواه تحت تأثیر همکلاسی‌های خود قرار می‌گیرند. هر دانش‌آموز اطلاعات زیادی در مورد زمینه‌ای که در آن زندگی می‌کند، با خود به مدرسه می‌آورد و مدرسه مکانی است که ما خود را از نظر اجتماعی، اقتصادی شخصیتی، فرهنگی و خانوادگی با دیگران مقایسه می‌کنیم. این مقایسه‌ها تأثیر زیادی بر عزت‌نفس و اعتماد به نفس دانش‌آموزان می‌گذارند.

۲. نقش معلمان

معلمان نیز مانند همکلاسی‌ها، تأثیر زیادی بر دانش‌آموزان می‌گذارند. معلم به عنوان فردی که به دانش‌آموز آموزش می‌دهد و کلاس اداره می‌کند، تأثیر بسیار مهمی می‌تواند بر دانش‌آموزان بگذارد. یک دانش‌آموز معلم خود را الگو قرار می‌دهد و رفتارهای او را به عنوان منبعی برای آموزش می‌بیند، به همین خاطر یک معلم تأثیر بسیاری بر اعتماد به نفس دانش‌آموز می‌گذارد.

۳. تأثیر رفتار مدیر و کارکنان مدرسه

مدیر مدرسه نیز به عنوان فردی که کل مدرسه را اداره می‌کند، با توجه به سیستم‌های آموزشی و مدیریتی که در مدرسه پیاده می‌کند، بسیار بر دانش‌آموزان تأثیر می‌گذارد. سایر کارکنان مدرسه نیز که به نوعی با دانش‌آموزان در ارتباط‌اند می‌توانند بر اعتماد به نفس دانش‌آموزان تأثیر جدی بگذارند.

۴. نقش والدین

نقش والدین، می‌تواند حتی پررنگ‌تر باشد. والدین نقش بسیار مهمی در تعدیل و مدیریت تأثیرهای همکلاسی‌ها، معلمان و مدیران بر دانش‌آموزان دارند. والدین باید بتوانند به مدیریت احساساتی که کودکان در مدرسه تجربه می‌کنند، کمک کنند. در واقع والدین باید به دانش‌آموز کمک کنند که احساساتش را تنظیم و از خود مراقبت کند. در نهایت همکلاسی‌ها و معلمان ارتباط کمتری با دانش‌آموزان دارند و والدین مهم‌ترین منبع حمایت عاطفی و هیجانی دانش‌آموزان‌اند. به همین دلیل والدین می‌تواند با نقش تعدیل‌گری خود به اعتماد به نفس فرزندان‌شان بسیار کمک کنند.

راه‌های افزایش اعتماد به نفس در دانش‌آموزان

دنبال کردن این روش‌ها می‌تواند به افزایش میزان اعتماد به نفس در دانش‌آموزان منجر شود:

۱. آموزش مهارت‌های تازه به دانش‌آموزان

مهارت‌ها و توانایی‌ها، نقش مهمی در میزان اعتماد به نفس دانش‌آموزان دارند. هر چه که یک دانش‌آموز توانا تر و با مهارت‌تر شود، می‌تواند اعتماد به نفس بیشتری نیاز داشته باشد، چون همان‌طور که گفتیم، پیش‌زمینه اصلی داشتن اعتماد به نفس داشتن توانایی است؛ و بعد از آن، باور به این توانایی‌ها.

۲. ایجاد زمینه شکوفایی استعدادهای دانش‌آموز

مهم‌ترین وظیفه معلمان و مدیران و پدر مادرها در مواجهه با دانش‌آموزان فراهم کردن محیطی امن برای شکوفایی استعدادهای دانش‌آموز است. دانش‌آموز باید بداند که می‌تواند بدون ترس از تحقیر و سرزنش استعدادهای خود را به نمایش بگذارد و برای پرورش آن‌ها تلاش کند.

۳. تعدیل مقایسه‌های ذهنی دانش‌آموزان

همان‌طور که گفتیم مقایسه اجتماعی ناخودآگاه اتفاق می‌افتد و اجتناب‌ناپذیر است. با این حال معلمان و والدین می‌توانند به تعدیل این مقایسه‌ها از قدرت آسیب‌زایی آن‌ها بپردازند. در واقع دانش‌آموزان باید به مرور یاد بگیرند که هر فرد از زمینه‌ای کاملاً متفاوت می‌آید و نمی‌توان همه را با یک خط‌کش مشخص با یکدیگر سنجید.

هرکدام از افراد ژنتیک و محیط خاص خود را داشته‌اند و این بسیار طبیعی است که برخی از افراد در زمینه‌هایی از دیگران برتری داشته باشند و یا دیگران از آنها برتری داشته باشند؛ اما به‌هرحال از آنجایی که همه افراد محیط و ژنتیک یکسانی نداشته‌اند، طبیعتاً نمی‌توان با یک معیار مشخص افراد را با یکدیگر سنجید. به‌صورت کلی، معلمان و والدین باید تلاش کنند که به دانش‌آموزان آموزش دهند در کنار پذیرش اجتناب‌ناپذیری مقایسه‌ها، معقول و منطقی نبودن آن‌ها را نیز ببینند و خود را سرزنش نکنند.

۴. ارائه بازخورد مثبت به دانش‌آموزان

بازخورد مثبت به دانش‌آموزان کمک می‌کند خود را در آینده ما ببینند و احساس دیده شدن و شنیده شدن کنند. هیچ‌چیز برای ما انسان‌ها لذت‌بخش‌تر از دیده و شنیده شدن نیست و والدین و معلمان می‌توانند با بازخورد دادن مداوم به دانش‌آموزان به افزایش اعتماد به نفس آن‌ها و نگاه بهتر آن‌ها به خودشان کمک کنند.

۵. خودداری از تحقیر و سرزنش دانش‌آموزان

تحقیر و سرزنش عواملی بسیار ویرانگر در روابط هستند. معلمان و یا والدین با تحقیر و سرزنش دانش‌آموزان به آن‌ها احساس طرد شدن و بی‌ارزشی می‌دهند. در نهایت **عزت نفس** و اعتماد به نفس دانش‌آموزان به شدت آسیب می‌بیند. معلمان و والدین باید بتوانند با رعایت اصول حرفه‌ای حین انتقاد کردن، از انتقال احساس بی‌ارزشی به دانش‌آموزان جلوگیری کنند.

۶. کمک به دانش‌آموزان در جهت شناسایی بهتر خود

هیچ چیز مانند شناخت نمی‌تواند به عزت نفس و اعتماد به نفس افراد کمک کند. معلمان و والدین وظیفه دارند که با فراهم کردن محیطی امن به دانش‌آموزان کمک کنند خود را بهتر ببینند و با ضعف‌ها و نکات قوت خود آشنا شوند. معلمان و پدر و مادرها باید بتوانند به دانش‌آموزان بیاموزند که هر فرد متشکل از نکات تاریک و روشنی است و باید برای شناخت و پذیرش هر کدام از این‌ها تلاش کرد.

آموزش زبان انگلیسی و نقش آن در اعتماد به نفس

یکی از ابزارهای مهم پیشرفت کشورهای مختلف، نگرش و رویکرد نظام آموزشی آنها به جریان تعلیم و تربیت در بستر تحولات جهان پیرامون هم در حوزه ملی و هم در شرایط جهانی است؛ اینکه کشورها در این زمینه چه روشهایی را اتخاذ و چه نتیجه‌هایی را کسب کرده‌اند، به عنوان یک مزیت رقابتی در ارتباط با سایر کشورها محسوب می‌شود. تجهیز فارغ التحصیلان نظام آموزشی و سایر ذینفعان از جهات مختلف، توان رقابت علمی با سایر کشورها، توانایی کسب و درک دانش و ارزشهای سایر ممالک و صدور ارزشها، فرهنگها و پیام خود به جهانیان، مستلزم فراهم کردن شرایط و اسبابی است که این روند را تسهیل بخشیده و کارساز باشد. یکی از مهمترین این لوازم، توجه به زبانهای زنده دنیا به ویژه زبان مشترک جهانی یعنی زبان انگلیسی است تا از این مسیر، توان ارتباط مستقیم و بدون واسطه با جهانیان افزایش یافته و رسالت نظام آموزشی در این زمینه تحقق یابد. (سادات محسنی و همکاران، ۱۴۰۱)

در دهه‌های اخیر آموزش زبان دوم بر اساس سه رویکرد کلی منبعث از سه مکتب بنا شده است: مکتب رفتارگرایی، مکتب ساختارگرایی و مکتب تعاملی. رفتارگرایان نخستین مراحل یادگیری را مانند دیگر صور یادگیری در قوانین شرطی سازی خلاصه می‌کنند. به اعتقاد آنان در این فرایند یادگیری، اصل‌های تکرار، مجاورت، مشابهت و تقویت پاسخ‌های زبانی دارای اهمیت فراوانی است. آنان، که بیش از هر چیز بر اهمیت تشکیل عادت و کسب مهارت در فرایند یادگیری زبان تأکید می‌ورزند، رفتار زبانی را همچون زنجیری می‌دانند که از واحد‌های عادت تشکیل یافته و هدف از آموزش را خودکار نمودن این عادات می‌دانند. (عزیدفتری، ۱۳۸۱)

آموزش زبان خارجی به شکل رسمی در آموزش و پرورش ایران از زمان تأسیس دارالفنون آغاز شد که در آن زبان فرانسه به عنوان یک زبان خارجی تدریس می‌شد. (فرهادی و همکاران، ۱۳۸۹) اما با گذشت زمان و آشنا شدن ایرانیان با فرهنگ آمریکا و بریتانیا آموزش زبان انگلیسی جایگزین آن گردید و از آن زمان تاکنون، آموزش زبان انگلیسی در مدارس کشور، به مثابه یکی از دروس اصلی نظام آموزشی کشور، بدون وقفه محسوس و طولانی مدت، در جریان بوده است. همچنین در کنار نظام رسمی آموزش کشور، مؤسسات آموزشی خصوصی نیز در برنامه آموزش زبان انگلیسی به اشکال مختلف نقش آفرینی می‌کنند؛ اولین مؤسسه آموزش زبان انگلیسی در کشور ایران در سال

۱۳۲۹ توسط محسن شکوه در تهران افتتاح گردید که با این حساب قدمت مؤسسات خصوصی آموزش زبان انگلیسی در ایران به ۷۰ سال می‌رسد. (برجیان، ۱۳۹۲)

فواید آموزش زبان انگلیسی

یکی از پرکاربردترین و رایج‌ترین زبان‌های رایج جهان، زبان انگلیسی است. با نگاهی به آمار جهانی می‌توان به اهمیت و فواید یاد گرفتن زبان انگلیسی پی برد: (بی‌نا، ۱۴۰۰)

۱. فرصت‌های شغلی بیشتر با برقراری ارتباطات بین‌المللی

شاید بتوان یکی از مهم‌ترین فواید آموزش زبان انگلیسی را در پیشبرد اهداف کاری و شغلی معرفی کرد. امروزه، یادگیری زبان انگلیسی جهت برقراری ارتباطات در سطح بین‌المللی یک الزام محسوب می‌شود. در بسیاری از آگهی‌های استخدامی در سطح دنیا، به تسلط داشتن در زبان انگلیسی اشاره شده است. این ویژگی اهمیت یادگیری این زبان را نشان می‌دهد. دانش زبان انگلیسی تجاری برای برقراری ارتباطات با شرکت‌های خارجی در تمام حوزه کسب و کار، اصلی مهم تلقی می‌شود. تسلط به این سطح از مهارت در زبان انگلیسی برای ماندگاری در دنیای رقابت کسب و کارهای امروز باید مورد توجه قرار گیرد.

۲. آمادگی ذهن برای مواجهه با چالش‌ها

یادگیری این زبان در بهبود انعطاف پذیر مغز نقش مهمی دارد. با آموزش یک زبان، ضمن یادگیری لغات بیشتر، می‌توانید با ایجاد ارتباطات بیشتر بین کلمات، مکالمات بهتری در برقراری ارتباط داشته باشید. از هر زمانی که مصمم به یادگیری این زبان شدید، مطمئناً ذهن شما نیز پرورش پیدا می‌کند. توجه به این موضوع به ویژه در سنین کم حائز اهمیت است. آموزش زبان به کودکان در مقایسه با مقاطع سنی بالاتر، نتایج موفق‌تری دارد. به همین دلیل، اغلب کارشناسان سنین کودکی را برای شروع آموزش زبان دوم معرفی می‌کنند. بنابراین، نباید از فواید یادگیری زبان انگلیسی در سنین کم غافل شد.

۳. افزایش تمرکز و توانایی هوشی

تحقیقات مختلف نشان داده‌اند که افراد دو زبانه از تمرکز و توانایی هوشی بالاتری نسبت به افراد تک زبانه برخوردارند. این از فواید زبان انگلیسی است که یادگیری زبان دوم باعث عملکرد بهتر مغز و توانایی هوشی افراد می‌شود. از سوی دیگر، افراد مسلط به دو زبان، به دلیل تفکر دو زبانه و تغییر مدام بین آنها، از تمرکز بالاتری برخوردارند. دقت در یادگیری زبان انگلیسی، تلفظ صحیح کلمات انگلیسی و صحبت کردن از جمله مهارت‌هایی هستند که باعث افزایش تمرکز می‌شوند؛ چرا که در صحبت کردن، دقت در جزئیات برای جمله بندی درست کلمات مهم است. این ویژگی باعث افزایش تمرکز افراد دو زبانه می‌شود.

۴. خود اشتغالی و کسب درآمد از طریق آموزش به دیگران

دو زبانه بودن این فرصت را در اختیار شما قرار می دهد که بتوانید از مهارت زبانی خود برای کسب درآمد استفاده کنید. روش های کسب درآمد از زبان خارجی کم نیستند؛ از آموزش مکالمه به صورت آنلاین گرفته تا انتشار ویدئوهای آموزشی در شبکه های اجتماعی و ترجمی همگی می توانند از فواید یادگیری زبان محسوب شوند. اگر تبحر کافی در مهارت های مختلف زبان انگلیسی پیدا کنید، به راحتی می توانید در منزل و از طریق فضای مجازی، درآمد دلاری کسب کنید. لذا، این مزیت را هم در پاسخ پرسش یادگیری زبان انگلیسی چه فایده ای دارد، می توان اضافه کرد.

۵. تقویت قوه تخیل برای ارتقای مهارت نوشتن

نوشتن متون مختلف به زبانی دیگر، باعث درک بهتر نکات گرامری و ساختارهای جمله می شود. علاوه بر این، این تکنیک به تقویت قوه تخیل نیز کمک می کند. در فرایند یادگیری زبان انگلیسی، ضمن گسترش دایره لغات می توان آنها را در قالب جملات به کار برد. با تسلط بیشتر بر گرامر انگلیسی، جملات بهتر و منسجم تر می توان ایجاد کرد. این ویژگی یکی دیگر از فواید زبان انگلیسی است که با تمرین و تکرار نوشتن می توان آنچه از ذهن می گذرد را به راحتی روی کاغذ بیان کرد.

۶. درک آثار برجسته ادبی و هنری

این مورد از فواید یادگیری زبان برای افراد علاقمند به مطالعه نسخه اصلی کتب یا تماشای فیلم های زبان اصلی برجسته در سطح دنیا حائز اهمیت است. بسیاری از آثار ادبی و هنری برجسته جهان امروز، به زبان انگلیسی وجود دارند. مطالعه آثار نویسندگانی چون شکسپیر، یا تماشای فیلم های کارگردانان بزرگ جهان چون آلفرد هیچکاک، تنها به زبان اصلی می تواند حسی بی نظیر را به افراد منتقل کند. اگر از علاقمندان به این سبک از آثار باشید، قطعاً بدون دانش زبان انگلیسی قادر به درک آنها نخواهید بود.

۷. افزایش قدرت یادگیری

از دیگر فواید یادگیری زبان انگلیسی، فعالیت بیشتر مغز در جستجوی راهی برای یادگیری بهتر است. تسلط بر یک زبان باعث می شود تا در زمان یادگیری مهارت های دیگر آمادگی ذهن بری یادگیری دانش جدید بیشتر شود.

۸. افزایش اعتماد به نفس

غلبه بر ترس و افزایش اعتماد به نفس هم در پاسخ به پرسش یادگیری زبان انگلیسی چه فایده ای دارد، می تواند بیان شود. از فواید یاد گرفتن زبان انگلیسی، تقویت عزم و شجاعت افراد است. تمرین و تسلط به این زبان، بهترین راه برای غلبه بر احساس ناامنی و صحبت کردن آسان با سایر افراد است.

۹. برقراری ارتباط بهتر با سایر فرهنگ‌ها

از دیگر فواید آموزش زبان انگلیسی، تقویت برقراری ارتباط با فرهنگ‌های دنیاست. مهارت صحبت کردن با افراد بومی یک منطقه می‌تواند شما را با فرهنگ محلی آنجا آشنا کند. به این شکل بهتر می‌توان در مورد بهترین رستوران، جاذبه‌های دیدنی شهر و بهترین کافه‌ها از افراد بومی آنجا پرسید.

۱۰. تقویت قدرت خلاقیت

از فواید زبان انگلیسی می‌توان افزایش خلاقیت هم اشاره کرد. استفاده مداوم از کلمات جایگزین جهت مکالمه نه تنها باعث افزایش توانایی حل مشکلات و تفکر منطقی می‌شود؛ بلکه قدرت خلاقیت فرد را هم بالا می‌برد.

نتیجه‌گیری

اعتماد به نفس از جمله عواملی است که نقش مؤثری در تکامل و موفقیت فردی، تحصیلی و اجتماعی دانش‌آموزان داشته و بر فرایندهای شناختی، گرایش‌ها، نیازها، علاقه‌ها و آرمانهای آنها اثر می‌گذارد. یک دانش‌آموز اگر به توانایی‌های خود باور و اعتماد نداشته باشد، انگیزه‌ای نیز از شرکت در فعالیت‌های کلاسی نداشته و لذا از قدم برداشتن در مسیر پیشرفت خودداری می‌کند. لذا توانمند ساختن دانش‌آموزان در تقویت اعتماد به نفس آنها برای داشتن عملکردی موفق در زندگی و تحصیل ضروری می‌نماید. آموزش زبان انگلیسی به عنوان مهارتی نوین نقش مؤثری در تقویت اعتماد به نفس فراگیران دارد. لازمه برقراری ارتباط در دنیای امروز، دانش و آگاهی کافی در مهارت‌های مختلف زبان انگلیسی است. مهارت‌های عمیق‌تر پیشرفت‌های بیشتری نیز در اهداف شغلی، کسب و کار، تحصیل و سبک زندگی ایجاد می‌کنند. افزایش اعتماد به نفس، عملکرد بهتر مغز، آشنایی با فرهنگ‌های مختلف دنیا، برقراری ارتباطات کاری در سطح بین‌المللی، لذت مطالعه یا تماشای آثار هنری و ادبی برجسته جهان از فواید یادگیری زبان خارجی است.

منابع

اسماعیلی، مهناز؛ طالبی، احسان؛ (۱۳۹۵)؛ "مروری بر موضوع اعتماد به نفس و نظریات مربوط به آن"، پنجمین کنفرانس بین‌المللی روانشناسی و علوم اجتماعی، تهران

برجیان، م (۱۳۹۲). انگلیسی در ایران پس از انقلاب بریستول: مسائل چند زبانه

(بی‌نا)، ۱۴۰۰، فواید یادگیری زبان انگلیسی، <https://rashed.ir>

پیغمبری، محمدرضا؛ (۱۳۸۵)؛ "والدین آگاه، فرزندان دلخواه"، انتشارات مرسل، چاپ سوم

- تقی پور ، زهرا ؛ ۱۳۹۲ ، تاثیر شرکت در کلاس های زبان انگلیسی بر خودپنداره و اعتماد به نفس زبان آموزان ایرانی ، پایان نامه کارشناسی ارشد دانشگاه فردوسی مشهد - دانشکده ادبیات و علوم انسانی دکتر علی شریعتی
- حاجی حسنی ، کرامت ؛ (۱۴۰۱) ؛ " مروری بر مفهوم اعتماد به نفس و راهکارهای افزایش آن در دانش آموزان " ، مجله پیشرفت های نوین در روانشناسی، علوم تربیتی و آموزش و پرورش ، سال ۵ ، شماره ۵۰
- خیری گل سفیدی، طاهره و قهاری، شهربانو و نظریان، بلال، ۱۳۹۵، مطالعه تغییرات انگیزش پیشرفت و خودپنداره به واسطه یادگیری زبان دوم (زبان مورد مطالعه: انگلیسی)
- رخشان ، علی ؛ ۱۴۰۰ ، بررسی اثرگذاری علم زبان انگلیسی بر عزت نفس دانش آموزان دبیرستان های شهر یاسوج ، علوم زیست محیطی و دانش جغرافیا ، ۲ (۱)
- سادات محسنی ، هدی ؛ پاکباز ، زهرا ؛ صمدی ، پروین ؛ (۱۴۰۱) ، ارائه مدل اجرایی آموزش و یادگیری زبان انگلیسی در نظام آموزشی ایران ، مجله علمی - پژوهشی « پژوهش های برنامه درسی » ، انجمن مطالعات برنامه درسی ایران ، ۱۲ (۱) ، ۱۲۰ - ۸۹
- صادقی ، فاطمه ؛ (۱۳۹۹) ؛ "افزایش اعتماد به نفس در کودکان با ۱۰ تکنیک معجزه آسا " ، <https://shahre-movafaghiat.com>
- عباسی ، سعید ؛ اهمیت اعتماد به نفس برای دانش آموزان ، ۱۴۰۱ - <https://www.bishtarazyek.com/confidence-in-students>
- عزیدفتی، بهروز ؛ (۱۳۸۱)، بررسی زبان، زبان آموزی کودک و آموزش زبان خارجی از دیدگاه رفتارگرایی در تقابل با خرد گرایی . گلبانگ عافیت، انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز، تبریز، ۹۱۱ - ۸۸۰
- فرهادی، ح. و هدایتی، ح. و سجادی هزاوه، ف. (۱۳۸۹). تاملی بر آموزش زبان های خارجی در ایران. مجله الکترونیکی برای زبان انگلیسی به عنوان زبان دوم، ۱۳ (۴)، ۱-۱۸.
- مظفری، عباسعلی و دیگران ؛ (۱۳۸۷) ؛ " اعتماد به نفس و مدیریت هیجانات " ، کرمانشاه، انتشارات سعادت ایران
- مرادی ، احمد ؛ (۱۳۹۸) ؛ " پیش بینی موفقیت تحصیلی و اعتماد به نفس بر اساس سبک زندگی اسلامی بین دانش آموزان پایه ششم مدارس دولتی شهر خفر " ، پایان نامه کارشناسی ارشد، رشته روانشناسی اسلامی گرایش مثبت گرا دانشگاه آزاد اسلامی واحد ارسنجان مکتبی ، غلامحسین ؛ (۱۳۷۲) ؛ پیوند، سازمان انجمن اولیا و مربیان ؛ شماره ی ۱۷۲
- مقصودی، م. (۱۳۹۰). آسیب شناسی کیفی آموزش زبان انگلیسی در مدارس ایران. مطالعات تربیتی و مکتبی، ۹ (۴)، ۲۱۵-۲۴۰.
- نظری ، ایمان ؛ حسین پور ، محمد ؛ ۱۳۸۸ ، اثر بخشی مهارت های اجتماعی بر اضطراب و عزت نفس دانش آموزان دختر دبیرستان باغملک ، یافته های نو در روانشناسی
- یاوری ، حمیدرضا ؛ خرم آبادی، یدالله ؛ (۱۳۹۳) ؛ " نقش اعتماد به نفس در پیشرفت تحصیلی دانش آموزان " ، نخستین همایش ملی علوم تربیتی و روانشناسی، مروتدشت